

Tiedekunta/Osasto — Fakultet/Sektion		Laitos — Institution	
Matemaattis-luonnontieteellinen		Eläintieteen laitos	
Tekijä — Författare			
Laine, Lasse Juhani			
Työn nimi — Arbets titel		Uudellamaalla	
Kirjokertun leviämishistoriasta, levinneisyydestä ja pesimisestä			
Oppiaine — Läroämne			
eläintiede			
Työn laji — Arbets art	Aika — Datum	Sivumäärä — Sidoantal	
pro gradu -tutkimus	18.11.1988	78	
Tiivistelmä — Referat			
<p>Harvinaisena uusmaalaisena pesimälintuna pidetyn kirjokertun levinneisyshistoria selvitettiin ja vuodesta 1968 lähtien lajin levinneisyyttä kartoitettiin, etenkin Inkoossa, Siuntiossa ja Kirkkonummella. Laji todettiin odotettua yleisemmäksi pesimälinnuksi, paikotellen jopa runsaaksi. Kannan kokonaisvahvuudeksi (reviirien vuosittainen määrä) arvioitiin 400-850. Suurten vuosivaihteluiden erojen havaittiin johtuvan parittomien koiraiden runsaudenvaihtelusta.</p> <p>Kirjokertun vakiintuminen Uudenmaan pesimälinnuksi tapahtui ilmeisesti jo varhaisessa vaiheessa 1950/60 luvun vaihteessa mutta lajin tunnistamisvaikeudesta ja muutamista pesimäbiologiista seikoista johtuen kirjokertun levittäytyminen Uudellemaalle jäi suurempaa huomiota vaille.</p> <p>Ekspansioon johtaneista tekijöistä esitetään tärkeimmiksi Baltian maista suuntautunut populaatiopaine. Täältä yksilöitä ohjautui Suomeen riittävän taajaan muuttoaikana esiintyneiden lämpimien eteläisten ja kaakkoisten ilmavirtausten avustamana, ja lajin sillanpääasema varmistui Uudellamaalla.</p> <p>Lajin pesimäbiologian ja populaatiodynamiikan tärkeimmiksi ekspansion onnistumista määrääviksi tekijöiksi todettiin hyvä hyvä poikastuotanto, voimakas paikkauskollisuus (etenkin koiraille) ja alhainen vuosikuolevuus. Osoitettiin että laji hakeutuu pikkulepinkäisen naapuruuteen, missä sen pesintätulos on parempi kuin muualla.</p>			
Avainsanat — Nyckelord			
Säilytyspaikka — Förvaringställe			
Muita tietoja — Övriga uppgifter			